

Bijlage 4:

Internationaal: *onderstaande gespreksnotitie is als denkrichting door besturen op 30 mei 2018 aan de orde gesteld en geaccordeerd voor nadere uitwerking.*

INLEIDING

In 2008 werd een nieuwe beleidsplan voor zending & diaconaat aangenomen met de titel 'van Uniezending naar gemeentezending' voor de periode 2009-2012. Er werd daarin gekozen om te stoppen met het gezamenlijk (als Unie) uitzenden van zendelingen; dat was ingegeven door een veranderend zendingsveld. In de afgelopen jaren is verder nagedacht over invulling van het zendingsbeleid; dit stuk borduurt voort op de ingezette lijn, en schetst het perspectief naar een verbreding daarvan in samenwerking met de ABC.¹

ONTWIKKELINGEN & INITIATIEVEN 2010-2018

Één van de grootste uitdagingen die tegen de achtergrond van het zendingsbeleid speelde, was de langzame afbrokkeling van de infrastructuur voor zending, die liep via de zendingsgewesten (idem voor de vrouwengroepen die altijd een belangrijke bijdrage aan de zending leverden). Het bleek in de jaren daarna steeds lastiger om een landelijk taakveld met vrijwilligers te bezetten (het taakveld stopte in 2014). Dat betekende ook het zoeken naar nieuwe vormen van verbinding vaak rechtstreeks met gemeenten. Hieronder noemen we de belangrijkste ontwikkelingen in het zendingswerk in de periode 2010-2018, met een aantal reflecties:

1. Verbinding houden met het **wereldwijde Baptistennetwerk** middels zendingsprojecten en noodhulp; over de jaren is de inkomstenstroom op peil gebleven. Het blijft wel ingewikkeld om gemeenten blijvend te verbinden aan dit netwerk: er is een veelheid aan zendingsorganisaties waar gemeenten mee verbonden zijn, waardoor verbinding met onze 'eigen/identitaire' partners minder gevoeld wordt. In een paar situaties lukte het om binnen deze verbanden een intensievere, vriendschappelijke verbinding te realiseren tussen een Nederlandse gemeente en een gemeente elders. Het is ook gelukt om een goede relatie te

¹ Voor degenen die het beleidsproces willen naspeuren: Na aanvaarding van het beleidsplan 2009-2012, is in maart 2010 voor het eerst een betaalde functie 'taakveldverantwoordelijke zending en diaconaat' gecreëerd, ingevuld door Hans Riphagen. In de periode 2012-2014 is er intensief nagedacht (in breder gesprek binnen de Unie) over een nieuwe richting voor het zendingsbeleid. Mede ingegeven door de reorganisatie is er toen een aparte stafdienst 'Beweging naar buiten' ingericht, waarover in de volgende jaren steeds apart is gerapporteerd. Het huidige beleid Wereldzending loopt van 2015-2018, waarbij in 2016 een aantal concrete voorstellen voor invulling zijn gedaan. De bijbehorende beleidsdocumenten zijn: Beleidsplan 'van Uniezending naar Gemeentezending' (AV najaar 2008), 'evaluatie betaalde taakveldverantwoordelijke Zending en Diaconaat' (AV najaar 2012); 'evaluatie zendingsbeleid en verdere beleidsontwikkeling' (AV voorjaar 2013); 'Beleidsplan wereldzending 2015-2018' (AV voorjaar 2014 – bespreking concept); 'Voorstel Beleidsplan wereldzending 2015-2018' (AV najaar 2014 – accordering voorstel); 'Voorstellen zending' (AV voorjaar 2016). De documenten zijn te vinden op <https://baptisten.nl/voor-gemeenten/algemene-vergadering> onder de betreffende Algemene Vergadering en op <https://baptisten.nl/voor-gemeenten/toerusting/zending>.

onderhouden met de Baptisten Conventie in Sierra Leone. Binnen die relatie slaat vooral een trainingsprogramma voor voorgangers aan, ondersteund door ons, gefaciliteerd door Tear(fund) en de EBMI.²

2. Samenhangend met de vorige blijft het **noodfonds** van de Unie een stabiele factor, met een goede eigen formule; daar waar een ramp gebeurt collecteren diverse gemeenten in Nederland, en proberen we hulp te verlenen - bij voorkeur via de lokale Baptisten ter plekke.
3. Afscheid nemen van ons laatste **Uniezendingsechtpaar, Hans en Aisha Oosterloo**. Dit afscheid vond op een feestelijke wijze plaats in 2016, zowel in Sierra Leone als in Nederland. Een bijzondere afscheidscadeau aan hen was het mogelijk maken van de bouw van een weduwenhuis in Lunsar.
4. In de afgelopen jaren hebben we gezocht naar blijvende verbinding met de **European Baptist Mission International (EBMI)**.³ Hans Riphagen zit vanaf 2014 in het bestuur, en heeft een bijdrage kunnen leveren aan een strategisch proces binnen deze organisatie. Hoogtepunt in de afgelopen jaren was de zendingsconferentie die in 2016 in Arnhem gehouden werd.
5. In het zoeken naar meer integraal werken binnen het team Missionaire Gemeenteontwikkeling (MGO), hebben we ook nagedacht hoe we **nieuwe gemeentestichtings-initiatieven** konden **faciliteren**. Dat leidde tot enkele hele concrete projecten, vanuit de Unie-geïnitieerd, veelal mogelijk gemaakt door de verbinding met omliggende gemeenten (zie ook het stuk over gemeentestichting 'avontuur van geloof').
6. **Visie-ontwikkeling** op zending en diaconaat in de lokale gemeente. Dit heeft met name gestalte gekregen in een concept diaconaal beleid dat door enkele gemeenten is geraadpleegd, en een concept uitzendbeleid voor gemeentezendingen (en bijbehorende pagina's op de website). Daarnaast zijn er diverse gesprekken met gemeenten geweest rondom deze thema's.
7. Om gezamenlijk iets voor ongeveer **80 gemeentezendingen** te kunnen doen is een regeling gestart, die diverse kosten rondom opleiding, coaching, begeleiding vergoed.⁴ Over de jaren is daar al 35 keer gebruik van gemaakt. Het meer zichtbaar maken van het werk van gemeentezendingen is deels gelukt via een zendingskaart (www.baptisten.nl/zending), maar blijkt in de praktijk lastig, en uitwisseling beperkt.
8. In het document 'van Uniezending naar gemeentezending' werd al ingezet op de relatie met **migrantengemeenten**. Sindsdien zijn we met diverse migrantengroepen in contact gekomen, zijn er twee Unielid geworden en staan

² Daarnaast is het ook gelukt om een aantal goede zendingsprojecten en noodhulpprojecten te ondersteunen. Van een aantal deden we uitvoerig verslag, andere bleven wat meer op de achtergrond. Tevens hebben we een aantal fondsen kunnen terugbrengen naar redelijke proporties en deze goed weten te besteden.

³ Zie www.ebm-international.org/en/ - de EBMI heeft een mooie nieuwe website, neem meteen even een kijkje!

⁴ Zie: <https://baptisten.nl/voor-gemeenten/toerusting/zending/115-ondersteuning-zendingswerkers>

deze gemeenten scherper op ons netvlies, alhoewel hier nog veel slagen gemaakt kunnen worden voor verdere integratie.

9. In de breedte van de Unie is er meer aandacht voor vraagstukken rondom **gerechtigheid en duurzaamheid**, die gelukkig breder steeds meer aandacht krijgen. Onze rol beperkte zich tot het communiceren over en mogelijk maken van de Micha campagne. Ook hebben we af en toe voor andere aspecten, zoals mensenhandel, moderne slavernij, klimaatverandering en vluchtelingen aandacht gevraagd.

BELEIDSKADERS UNIE-ABC ZENDING 2019-2022

Voortbouwend op de beleidslijnen die we in 2015 zijn ingeslagen, en aangevuld met gesprekken met de ABC en de CAMA Zending, willen we hieronder een schets geven van een Unie-ABC Zendingsbeleid 2019-2022. Qua inhoudelijke visie op zending beperken we ons tot een verwijzing naar het vorige beleidsplan; die visie als zodanig hoeft niet herzien te worden.⁵ Wel zal er inhoudelijk een sterker accent komen te liggen op **gemeentestichting**. Dat had al een belangrijke plek,⁶ maar zal in de samenwerking met CAMA Zending nog sterker worden benadrukt; CAMA Zending heeft als speerpunt de inzet op gemeentestichting in gebieden waar het evangelie nog niet is. Het gezamenlijke project rondom **'Gemeentestichting Turkije'** was een eerste poging om een gemeenschappelijke visie op zending binnen onze eigen netwerken zichtbaar te maken. In dit beleidskader Unie-ABC Zending trekken we die ingezette lijn verder door.

1. **Het betrokken zijn op zendingswerk binnen de wereldwijde families waar toe we behoren, de Baptisten en CAMA gemeenten.**

Als Unie en ABC gemeenten zijn we - door de geschiedenis en wereldwijd – verbonden met twee families, die van de Baptisten en die van de CAMA. Binnen die internationale families zijn diverse organisaties actief op het gebied van zending, gemeentestichting en diaconaat.⁷ Het gebeurt op een eigen manier, via de vriendschappelijke relaties die er binnen dat netwerk tussen kerken zijn.⁸ Dat geeft ons ook gelegenheid om mee te praten, omdat we deel zijn van deze organisaties. Plaatselijke gemeenten hebben ook vele andere zendingscontacten via allerlei organisaties, en dat juichen we toe. Tegelijkertijd willen we ons als kerkgenootschap

⁵ 'Beleidsplan wereldzending 2015-2018', zoals besproken op de voorjaars AV 2014.

⁶ We waren in de periode 2010-2018 al verbonden bij diverse gemeentestichtingsprojecten in Nederlandse achterstandswijken, in Turkije, Roemenië, Malawi, India en in Sierra Leone.

⁷ Baptisten zijn Europees en wereldwijd georganiseerd o.a. via de European Baptist Federation (EBF) voor Europa, Centraal-Azië en het Midden-Oosten, en wereldwijd via Baptist World Alliance (BWA). Daarnaast bestaan er diverse zendingsorganisaties, waarvan de European Baptist Mission International (EBMI) voor ons de belangrijkste is. Bij de CAMA is Emerald het netwerk dat Europa, Rusland en het Midden Oosten verbindt, en is er wereldwijd de Alliance World Fellowship (AWF). Ook CAMA heeft eigen zendingsorganisaties, zoals CAMA Zending in Nederland.

⁸ 'Kerkelijke' zending, zending via de internationale verbanden heeft een geheel eigen dynamiek en DNA. Het is anders dan zending via parakerkelijke zendingsorganisaties; daar staan vaak de projecten centraal, of de zendelingen die deze projecten mogelijk maken. In kerkelijke zending ligt de nadruk op de rol van de kerk, en de vriendschappelijke verbinding binnen het wereldwijde lichaam van Christus. Projecten stoppen, maar de kerk blijft. Bij de CAMA ligt de nadruk heel sterk op gemeentestichting in onbereikte gebieden; bij de EBMI ligt de nadruk vooral op het wederzijds ondersteunen van de lokale kerken in hun eigen missie.

vooral richten op dat waar we direct identitair/als familie mee verbonden zijn. We zien daarin de volgende mogelijkheden:

- We ondersteunen een aantal projecten binnen dat wereldwijde netwerk, vooral gericht op op **gemeentestichting** enerzijds en **gemeenten in actie** (werelddiaconaat) anderzijds. We maken deze projecten zichtbaar in een **jaarlijkse projectenportfolio** (zoals de Unie al deed – met de systematiek van een project van de maand); Er wordt gezocht naar een verdeling van de projecten waarin huidige financiële verhoudingen worden meegenomen. Het gaat dan vooral om projecten van de EBMI, EBF en CAMA zending, maar we zoeken ook naar verbinding met partnerorganisaties als Tear en OM binnen die wereldwijde kerkelijke families.⁹ Er is vanuit de Unie een vriendschappelijke relatie met de Baptistenconventie van Sierra Leone; enkele projecten uit Sierra Leone worden daarom ook opgenomen in de portfolio.
- Jaarlijks krijgt één project extra aandacht in campagne-achtige vorm (**project van het jaar**), zoals nu ‘**gemeentestichting Turkije**’¹⁰; in dit hoofdproject proberen we beide ‘familiaire bloedgroepen’ te verbinden, zowel hier in Nederland als ook op het zendingsveld zelf.
- **Noodfonds:** Het noodfonds blijft functioneren zoals het nu functioneert (zie boven); ook ABC gemeenten worden uitgenodigd om mee te doen; waar noodhulp bij voorkeur via lokale Baptistengemeenten gebeurde, kijken we aanvullend naar CAMA gemeenten ter plekke.
- We promoten actief mogelijkheden om **zendelingen** uit te zenden of **partnerschappen** te sluiten via de identitaire zendingsorganisaties (de organisaties CAMA en EBMI worden ook uitgenodigd om hier gezamenlijk over na te denken en met verdere concretisering te komen; mogelijk kan CAMA Zending daarin ook een prominentere rol in Nederland vervullen). Ook zal worden gekeken of de mogelijkheid om **jeugdreizen** binnen die verbanden te organiseren (zoals nu bij ABC zending gebeurt) verder uitgebreid kan worden.

2. Kennis en ondersteuning op het gebied van zending en gemeentezendingen

Gemeenten zijn op verschillende manieren betrokken op zending. Sommige zenden zendelingen uit, andere zijn betrokken op projecten. Ook is er steeds meer aandacht voor vormen van zending in Nederland. Die diversiteit in zendingswerk laat zien dat zending veelal

⁹ Naast de ‘kerkelijke zending’ werken zowel Unie als ABC al langere tijd samen met andere zendings- en ontwikkelingsorganisaties die een para-kerkelijk karakter hebben. Op gemeentevlak is dat uiteraard nog veel breder, en wordt er ook samengewerkt met Compassion, YFC, Jeugd met een Opdracht, Wycliffe, Open Doors, etc.; in de praktijk van Unie en ABC wordt er vooral samengewerkt met Operatie Mobilisatie (OM) en Tear. We stimuleren het juist dat deze organisaties op de kerkelijke zendingsnetwerken betrokken worden, en anderzijds dat de kerkelijke zendingsnetwerken van hen leren. Daarin hebben we goede ervaringen in een partnerschap tussen de EBMI, Tear, Tearfund Sierra Leone, de Baptistenconventie in Sierra Leone en de Nederlandse Unie.

¹⁰ Zie <https://baptisten.nl/17-nieuws/dienstencentrum/909-unie-en-abc-samen-voor-gemeentestichting-in-turkije>

dichtbij de gemeenten vorm krijgt! Vanuit de Unie en de ABC zijn er ruim 150 zendelingen uitgezonden via diverse organisaties, werkzaam in allerlei projecten in binnen- en buitenland.

- We faciliteren dat er binnen Unie-ABC een **aanspreekpunt** is voor zending, die kan adviseren (hetzij zelf, of verwijzend naar iemand in het netwerk) in vragen rondom het uitzenden van zendelingen, rondom projecten of het bredere veld van zending. Gemeenten kunnen ook terecht bij **regiocoördinatoren**, die fungeren als de ‘spinnen in het web’.
- De huidige **regeling ondersteuning van gemeentezendingen** wordt in elk geval voor de periode 2018-2021 gecontinueerd en opengesteld voor ABC zendelingen.
- Contacten met **migrantengemeenten** kunnen binnen de nieuwe regio-structuur opgepakt worden, met als voordeel dat relaties dichterbij kunnen ontstaan. Aandacht voor de migrantengroepen en hun eigen culturen is daarbij belangrijk.

STRUCTUUR EN FINANCIERING

Bij bovenstaande richting past een nieuwe structuur en financiering. In de ingezette richting van Unie-ABC is er beperkt ruimte voor landelijke expertise en coördinatie, maar gebeurt het meeste in de regio. Vooral voor punt (1) en ons streven om de projectgelden voor onze identitaire partners op een gelijk niveau te houden, is een bepaalde inzet van middelen nodig: Het vraagt om landelijke coördinatie, verbindingen initiëren, communicatie en fondswerving. We vinden het wenselijk om in te zetten op een relatiebeheerder / fondswerver / communicator voor 0,25 FTE, die namens Unie-ABC de contacten met zendingspartners onderhoudt.¹¹ Deze persoon is verantwoordelijk om het zendingswerk van onze zendingspartners levendig te houden in het kerkgenootschap.

Vanuit de huidige stand van zaken verandert het volgende:

- De **formatie** voor Zending & Diaconaat wordt gehalveerd (op basis van een aantal afgeronde en verschoven taken) en krijgt een scherpere inzet op projecten en fondsenwerving.
- De **bekostiging** van deze uren gebeurt door een percentage (van ongeveer 8%, tot maximaal 10%) van de gegeven projectgelden hiervoor te gebruiken; voor de betreffende periode is er ook een garantiefonds als de middelen tegenvallen.
- Verschillende zendingsprojecten en regelingen worden nu betaald uit (1) Uniecontributie en (2) door inkomsten gegeven voor projecten en noodhulp. In de periode 2019-2022 zal de **Uniecontributie** (in 2018 nog ongeveer € 64.000,- of € 6,50 per lid voor zending) worden **afgebouwd** naar 0 of een gering bedrag. We zouden nog wel een beroep op gemeenten willen doen om dat niet slechts als besparing te zien, maar juist als een aanmoediging om te blijven geven voor zendingswerk. Dat kan bijv. door middel van een aantal **extra collectes** voor zending binnen de Unie-ABC.

¹¹ De 0,25 FTE is gebaseerd op een inschatting van ongeveer 450 uur per jaar die voor deze taak nodig is. We nemen daarin mee dat de taak uitgebreider wordt dan de huidige taak binnen de Unie, omdat ook het netwerk van de ABC, en de CAMA zending mee komt.